

**Oświadczenie złożone
przez senatora Roberta Dowhana
na 23. posiedzeniu Senatu
w dniu 22 lipca 2016 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra środowiska Jana Szyszki

Szanowny Panie Ministrze!

Jako senator Rzeczypospolitej Polskiej wnoszę o podjęcie działań mających na celu powstanie skutecznych kompleksowych narzędzi do walki z zanieczyszczeniem powietrza w polskich miastach.

Odnosząc się do apelu z dnia 7 lipca br., podpisanego przez władarzy największych polskich miast („Stanowisko polskich miast ws. systemu działań na rzecz poprawy jakości powietrza w miastach”, 7 lipca 2016 r., Kraków), dotyczącego ww. problemu należy zwrócić uwagę na fakt, iż dotyczy on obszaru całej Polski i wymaga podejmowania wspólnych, dobrze skoordynowanych działań. Potrzebne są zmiany legislacyjne na poziomie krajowym. Działania są tym bardziej zasadne ze względu na skargę Komisji Europejskiej skierowaną do Trybunału Sprawiedliwości UE przeciwko Polsce za długotrwałe łamanie norm jakości powietrza. Jednocześnie Polacy rokrocznie ponoszą konsekwencje zdrowotne związane z niską jakością powietrza w naszym kraju.

Apel zawiera propozycje konkretnych rozwiązań w zakresie ograniczania niskiej emisji:

- wprowadzenie minimalnych standardów jakości kwalifikowanych paliw stałych dla sektora komunalno-bytowego;
- wprowadzenie minimalnych standardów emisji dla instalacji spalania paliw stałych w sektorze komunalno-bytowym;
- wprowadzenie parametrów jakościowych nowych kotłów opalanych paliwami stałymi;
- wyposażenie służb kominiarskich w uprawnienia kontrolne w zakresie weryfikacji stanu jakości indywidualnych instalacji spalania.

Jednocześnie proponowane są – podane poniżej – działania w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł komunikacyjnych.

1. Wyposażenie lokalnych władz samorządowych w możliwość tworzenia stref ograniczonej emisji komunikacyjnej.

2. Wprowadzenie obowiązującego na terenie całego kraju jednolitego systemu oznakowania samochodów spełniających określone normy emisji spalin.

3. Wprowadzenie ograniczenia prędkości maksymalnej w obszarze stref ograniczonej emisji komunikacyjnej w trakcie występowania epizodów zanieczyszczeń powietrza.

4. Umożliwienie czasowych zmian organizacji ruchu drogowego w celu ograniczenia lokalnego ruchu pojazdów samochodowych poprzez wprowadzenie ruchu naprzemiennego z rejestracjami parzystymi i nieparzystymi w okresie występowania epizodów z podwyższonymi zanieczyszczeniami oraz wprowadzenie zakazu ruchu samochodów przewożących mniej niż 3 osoby w okresie występowania epizodów z podwyższonymi zanieczyszczeniami.

Są też propozycje w zakresie ograniczenia emisji o charakterze wtórnym i utrzymania czystości w obrębie ciągów komunikacyjnych.

1. Umożliwienie lokalnym władzom samorządowym wprowadzenia do regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gminy obowiązku regularnego czyszczenia na mokro przez właścicieli nieruchomości chodników służących do ruchu pieszego położonych bezpośrednio wzdłuż nieruchomości – szczególnie w okresie wiosenno-letnim.

2. Wprowadzenie do pozwolenia na budowę zapisu o konieczności posiadania i stosowania urządzeń czyszczących zapobiegających każdorazowo nanoszeniu zanieczyszczeń pyłowych przez samochody obsługujące budowę na drogi publiczne z jednoczesnym rozszerzeniem katalogu obowiązków kierownika budowy w zakresie nadzoru stosowania tychże urządzeń.

3. Rozszerzenie katalogu przepisów dotyczących obowiązku prawidłowego prowadzenia budowy o możliwość ukarania prowadzących budowę za niezachowanie należytej staranności w dbaniu o środowisko poprzez zaniechanie stosowania urządzeń czyszczących zapobiegających nanoszeniu zanieczyszczeń pyłowych przez samochody obsługujące budowę na drogi publiczne.

Teraz propozycje w zakresie działalności kontrolnej.

1. Wyposażenie odpowiednich służb miejskich (głównie straży miejskich) w możliwości kontrolne oraz egzekucyjne związane z przestrzeganiem ograniczeń, zakazów lub nakazów w obrębie stref ograniczonej emisji komunikacyjnej.

2. Wyposażenie odpowiednich służb miejskich (głównie straży miejskich) w możliwości kontrolne i egzekucyjne w zakresie kontroli jakości spalin emitowanych przez pojazdy w obrębie stref ograniczonej emisji komunikacyjnej lub innych stref wyznaczonych przez rady gmin.

3. Wyposażenie odpowiednich służb miejskich (głównie straży miejskich) w uprawnienia kontrolne pojazdów (będących w ruchu) opuszczających place budowy pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg prowadzącego do nieorganizowanej emisji pyłu do powietrza atmosferycznego.

W zakresie ochrony obszarów wymiany powietrza w miastach byłoby to umożliwienie dodatkowej ochrony kanałów przewietrzania miasta poprzez wprowadzenie w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymogu zgodności decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W zakresie działań o charakterze fiskalnym byłoby to umożliwienie ustalania zwiększonej opłaty taryfowej za parkowanie w strefach ograniczonej emisji komunikacyjnej w trakcie trwania sezonu grzewczego (jesiennie-zimowego).

W związku z powyższym proszę Pana Ministra o ustosunkowanie się do zamieszczonych propozycji rozwiązań problemu. Uważam, że działania mające na celu powstanie skutecznych kompleksowych narzędzi do walki z zanieczyszczeniem powietrza w polskich miastach są ważne i uzasadnione.

Z poważaniem
Robert Dowhan